

HÄLSA 2011

Undersökning av
finländarnas hälsa och funktionsförmåga

FRÅGEFORMULAR 3

INSTITUTET FÖR
HÄLSA OCH VÄLFÄRD

Ändamålet med detta frågeformulär är att få ännu mer information om Er hälsa och Ert välbefinnande. Vi ber Er att Ni fyller i formuläret hemma inom en vecka och returnera det till Institutet för hälsa och välfärd. För detta har Ni fått ett med returadress försett förstärkt kuvert (portot är betalt). Frågorna besvaras vanligen genom att omringa den alternativa siffra som bäst beskriver Er egen situation eller åsikt. I vissa fall ombes Ni att skriva in det efterfrågade svaret i det reserverade utrymmet.

Vi hoppas att Ni svarar på alla frågor även om Ni känner Er helt frisk.

Exempel 1. Snarkar Ni under sömnen? (Fråga andra om Ni inte vet säkert)

- 0 Nej → övergå till fråga 6
1 Ja

Ifall Ni inte snarkar, omringar Ni siffran 0. Vid vissa frågor förekommer efter en del alternativ anteckningen: "övergå till fråga...", varvid Ni kan övergå direkt till denna fråga och lämna de däremellan ställda frågorna obesvarade.

Exempel 2. Hur många timmar per dygn sover Ni?

7,5 timmar

Kom ihåg att besvara alla frågor – också ett nekande svar bör antecknas genom att Ni omringar den siffra som motsvarar alternativet "Nej".

SÖMN OCH SOVVANOR

Kys3_K01

1. Hur många timmar per dygn sover Ni?

_____ timmar

Nkys_K43

2. Sovor Ni enligt egen bedömning tillräckligt?

- 1 Ja, för det mesta
2 Ja, ofta
3 Sällan eller nästan aldrig
4 Vet ej

Kys3_K06

3. Snarkar Ni under sömnen? (Fråga andra om Ni inte vet säkert)

- 0 Nej → övergå till fråga 6
1 Ja

Kys3_K07

4. Hur ofta snarkar Ni?

- 1 En gång i månaden eller mera sällan
2 1–2 nätter per vecka
3 3–5 nätter per vecka
4 Varje eller så gott som varje natt
5 Kan inte säga

Kys3_K08

5. Hurudant är Ert snarkande till sin natur? (Fråga andra vid behov)

- 1 Jag snarkar tyst eller jämnt
- 2 Jag snarkar jämnt men ganska högljutt
- 3 Jag snarkar jämnt men så högljutt, att det hörs till rummet intill
- 4 Jag snarkar mycket högljutt och ojämnt (emellanåt förekommer avbrott i andningen, då inget ljud hörs och emellanåt hörs e snarkande)
- 5 Kan inte säga

Kys3_K09

6. Har Ni märkt (eller har andra märkt) avbrott i andningen medan Ni sover?

- 1 Aldrig eller mera sällan än en gång i månaden
- 2 Mera sällan än en gång per vecka
- 3 1–2 nätter per vecka
- 4 3–5 nätter per vecka
- 5 Varje eller så gott som varje natt
- 6 Kan inte säga

Kys3_K04

7. Är Ni enligt Er egen åsikt tröttare under dagtid än personer i samma ålder i allmänhet?

- 1 Ja, så gott som alltid
- 2 Ja, ofta (åtminstone varje vecka)
- 3 Nej, inte
- 4 Kan inte säga

ÅRSTIDERNAS VÄXLINGAR

8. I vilken utsträckning är följande omständigheter olika under olika årstider, dvs. varierar med årstiderna?

	Ingen förändring	Varierar i någon mån	Klara variationer	Avsevärda variationer
Sömnens längd Kys3_K1801	0	1	2	3
Social aktivitet Kys3_K1802	0	1	2	3
Sinnesstämning (allmän känsla av välbefinnande) Kys3_K1803	0	1	2	3
Vikt Kys3_K1804	0	1	2	3
Aptit Kys3_K1805	0	1	2	3
Handlingskraft Kys3_K1806	0	1	2	3

Kys3_K19

9. Är någon av de ovannämnda variationerna enligt årstiden ett problem för Er?

- 0 Hos mig förekommer inte ovannämnda förändringar
- 1 Ovannämnda förändringar är inte ett problem

Ovannämnda förändringar är ett:

- 2 Lindrigt problem
- 3 Måttligt problem
- 4 Betydande problem
- 5 Allvarligt problem

SYMPTOM

10. Nedan följer en lista över problem och besvär som man ibland har.

Läs noggrant igenom varje påstående och ringa därefter in siffran till höger som visar hur mycket problemet ifråga har besvärats Er den senaste veckan.

Hur mycket har ni under de senaste 7 dagarna besvärats av

	Inte alls	Lite grand	Ganska mycket	Väldigt mycket
Plötslig rädsla eller oförklarig skräck T11_Kys3_K1001	1	2	3	4
Rädsla och ängslighet T11_Kys3_K1002	1	2	3	4
Svimningskänsla eller yrsel T11_Kys3_K1003	1	2	3	4
Nervositet eller inre oro T11_Kys3_K1004	1	2	3	4
Hjärtklappning eller andra obehagskänslor från hjärtat T11_Kys3_K1005	1	2	3	4
Att känna Dig darrig T11_Kys3_K1006	1	2	3	4
Att Du känner Dig spänd eller uppjagad T11_Kys3_K1007	1	2	3	4
Huvudvärk T11_Kys3_K1008	1	2	3	4
Ångest- eller panikattacker T11_Kys3_K1009	1	2	3	4
Oro och rastlöshet så att Du inte kan sitta still T11_Kys3_K1010	1	2	3	4
Tröghet eller brist på energi T11_Kys3_K1011	1	2	3	4
Att klandra Dig själv för saker och ting T11_Kys3_K1012	1	2	3	4
Att ha lätt för att brista i gråt T11_Kys3_K1013	1	2	3	4
Förlust av sexuellt intresse eller njutning T11_Kys3_K1014	1	2	3	4
Dålig aptit T11_Kys3_K1015	1	2	3	4
Svårighet att somna T11_Kys3_K1016	1	2	3	4
Känslor av hopplöshet inför framtiden T11_Kys3_K1017	1	2	3	4
Nedstämdhet T11_Kys3_K1018	1	2	3	4
Ensamhetskänslor T11_Kys3_K1019	1	2	3	4
Känslan av att vara snärjd eller fångad T11_Kys3_K1020	1	2	3	4
Alltför mycket oro för saker och ting T11_Kys3_K1021	1	2	3	4
Brist på intresse för saker och ting T11_Kys3_K1022	1	2	3	4
Tankar på att ta Ditt liv T11_Kys3_K1023	1	2	3	4
Att allt känns ansträngande T11_Kys3_K1024	1	2	3	4
Känslor av att vara värdelos T11_Kys3_K1025	1	2	3	4

HÄLSORELATERAD LIVSKVALITET

Läs först omsorgsfullt igenom svarsalternativen till varje fråga. Omringa därefter det alternativ som bäst motsvarar Ert **nuvarande hälsotillstånd**. Gör på samma sätt vid alla frågor, från 1 till 15. Vid varje fråga omringas alltså endast ett alternativ.

11. ERT HÄLSOTILLSTÅND I DAG

Kys3_LIIK

Rörelseförmåga

- 1 Jag kan gå normalt (utan svårigheter) inomhus, utomhus och i trappor
- 2 Jag kan gå utan svårigheter inomhus, men utomhus och/eller i trappor har jag lite svårigheter
- 3 Jag kan gå utan svårigheter inomhus (med hjälpmedel eller utan), men utomhus och/eller i trappor har jag ganska mycket svårigheter eller behöver hjälp av en annan person
- 4 Jag kan gå även inomhus endast med hjälp av en annan person
- 5 Jag är helt rörelsehindrad och sängbunden

Kys3_NAKO

Syn

- 1 Jag har normal syn, dvs. Jag ser att läsa tidning och tv:s texter utan svårigheter (med glasögon eller utan)
- 2 Jag ser att läsa tidning och tv:s texter med lite svårigheter (med glasögon eller utan)
- 3 Jag ser att läsa tidning och/eller tv:s texter med betydande svårigheter (med glasögon eller utan)
- 4 Jag ser inte, varken med eller utan glasögon, att läsa tidning eller tv:s texter, men jag klarar mig (kunde klara mig) utan assistent
- 5 Jag klarar (skulle inte klara) mig inte utan assistent, dvs. Jag är nästan eller helt blind

Kys3_KUUL

Hörsel

- 1 Jag hör normalt, dvs. Jag hör väl normal talröst (med hörapparat eller utan)
- 2 Jag hör normal talröst med små svårigheter
- 3 Jag hör normal talröst med betydliga svårigheter, under samtal krävs högre talröst än normalt
- 4 Jag hör svagt även hög talröst; jag är nästan döv
- 5 Jag är helt döv

Kys3_HENG

Andning

- 1 jag andas normalt, dvs. Jag har inte andnöd eller andra andningsbesvär
- 2 Jag får andnöd under tungt arbete eller sport, rask gång på slät mark eller i lindrig uppförsbacke
- 3 Jag har andnöd under gång tillsammans med jämnåriga på slät mark
- 4 Jag får andnöd även under lindrig ansträngning, tex. Under tvättning och påklädning
- 5 Jag har andnöd nästan hela tiden, även i vila

Kys3_NUKK

Sömn

- 1 Jag sover normalt, dvs. jag har inga problem med sömnen
- 2 Jag har lindriga sömnproblem, tex. jag har svårt att somna eller jag vaknar sporadiskt under natten
- 3 Jag har betydliga sömnproblem, tex. jag sover oroligt, det känns att jag inte får tillräckligt sömn
- 4 Jag har stora sömnproblem, tex. jag är tvungen att använda sömnmedicin ofta eller regelbundet, jag vaknar regelbundet under natten och/eller vaknar för tidigt på morgonen
- 5 Jag lider av svår sömnlöshet, tex. trots rikligt användande av sömnmedicin är det nästan omöjligt att sova, jag vakar största delen av natten

Kys3_SYOM

Ätande

- 1 jag kan äta normalt, dvs. själv utan svårigheter
- 2 Jag kan äta själv med små svårigheter (tex. långsamt, klumpigt, darrande eller med hjälp av specialhjälpmedel)
- 3 Jag behöver en aning hjälp av en annan person när jag äter
- 4 Jag kan inte alls äta själv, någon måste mata mig
- 5 Jag kan inte alls äta själv, jag måste matas med hjälp av slang eller med intravenös näring

Kys3_PUHU

Tal

- 1 Jag kan tala normalt, dvs. klart, tydligt och flytande
- 2 Jag har små svårigheter med tal, tex. jag måste söka orden eller rösten är inte tillräckligt tydlig eller den ändrar tonhöjd
- 3 jag kan tala förståeligt, men stapplande, darrande, läspande eller stammande
- 4 Andra personer har svårt att förstå mitt tal
- 5 Jag kan uttrycka mig endast med gester

Kys3_ERIT

Utsöndring

- 1 Min urinblåsa och tarm fungerar normalt och problemfritt
- 2 Jag har små problem med min urinblåsa- och/eller tarmfunktion, tex. jag har urineringsproblem eller hård eller lös mage
- 3 Jag har betydande problem med min urinblåsa- och/eller tarmfunktion, tex. jag har sporadiska inkontinensbesvär eller svår förstoppning eller diarré
- 4 Jag har stora problem med min urinblåsa- och/eller tarmfunktion, tex. jag har regelbundet "misstag" eller behov av laverning eller katetrering
- 5 Jag har ingen kontroll över min urinblåsa- och/eller avföring

Kys3_TAVA

Vanliga funktioner

- 1 Jag klarar mig normalt av mina vanliga funktioner (tex. arbete, studier, hemsysslor, fritidsintressen)
- 2 Jag klarar mina vanliga funktioner med något sänkt förmåga eller med små svårigheter
- 3 Jag klarar mina vanliga funktioner med betydligt sänkt förmåga eller med betydande svårigheter eller endast delvis
- 4 Jag klarar endast en liten del av mina vanliga funktioner
- 5 Jag klarar inte alls mina vanliga funktioner

Kys3_HENK

Mental funktion

- 1 Jag kan tänka klart och konsekvent, mitt minne fungerar felfritt
- 2 Jag har lindriga svårigheter att tänka klart och konsekvent, mitt minne fungerar inte helt felfritt
- 3 Jag har betydande svårigheter att tänka klart och konsekvent, eller jag lider i någon mån av minnesförlust
- 4 Jag har stora svårigheter att tänka klart och konsekvent, eller jag lider av betydande minnesförlust
- 5 Jag är hela tiden förvirrad och jag har inget begrepp om tid och rum

Kys3_VAIV

Besvär och symptom

- 1 Jag lider inte av några besvär eller symptom, tex. smärta, värk, illamående, klåda osv
- 2 Jag lider av lindriga besvär eller symptom, tex. lindrig smärta, värk, illamående, klåda osv
- 3 Jag lider av betydande besvär eller symptom, tex. betydande smärta, värk, illamående, klåda osv
- 4 Jag lider av svåra besvär eller symptom, tex. svår smärta, värk, illamående, klåda osv
- 5 Jag lider av outhärdlig smärta, värk, illamående, klåda osv

Kys3_MASE

Depression

- 1 Jag känner mig inte alls sorgsen, nedstämd eller deprimerad
- 2 Jag känner mig lite sorgsen, nedstämd eller deprimerad
- 3 Jag känner mig ganska sorgsen, nedstämd eller deprimerad
- 4 Jag känner mig mycket sorgsen, nedstämd eller deprimerad
- 5 Jag känner mig ytterst sorgsen, nedstämd eller deprimerad

Kys3_AHDI

Ångest

- 1 Jag känner mig inte alls ångestfylld, spänd eller nervös
- 2 Jag känner mig något ångestfylld, spänd eller nervös
- 3 Jag känner mig betydligt ångestfylld, spänd eller nervös
- 4 Jag känner mig mycket ångestfylld, spänd eller nervös
- 5 Jag känner mig ytterst ångestfylld, spänd eller nervös

Kys3_ENER

Livskraft

- 1 Jag känner mig frisk och livskraftig
- 2 Jag känner mig en aning utmattad, trött eller kraftlös
- 3 Jag känner mig ganska utmattad, trött eller kraftlös
- 4 Jag känner mig mycket utmattad, trött eller kraftlös, nästan "slutkörd"
- 5 Jag känner mig ytterst utmattad, trött eller kraftlös, totalt "slutkörd"

Kys3_SUKU

Sexualliv

- 1 Mitt hälsotillstånd inverkar inte på något sätt på mitt sexualliv
- 2 Mitt hälsotillstånd försvårar något mitt sexualliv
- 3 Mitt hälsotillstånd försvårar betydligt mitt sexualliv
- 4 Mitt hälsotillstånd gör mitt sexualliv nästan omöjlig
- 5 Mitt hälsotillstånd gör mitt sexualliv omöjlig

MUNNENS HÄLSA OCH LIVSKVALITETEN

12. Hur ofta har Ni haft följande till munns hälsa anknutna problem under den senaste månaden?

	Mycket ofta	Ganska ofta	Ibland	Mycket sällan	Inte Alls	Kan inte säga
Har Ni haft svårigheter att uttala ord på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1601	1	2	3	4	5	6
Har det känts som om Ert smaksinne har försvagats på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1602	1	2	3	4	5	6
Har Ni känt av smärtor eller värk i Er mun? Kys3_K1603	1	2	3	4	5	6
Har Ni haft svårigheter att äta någon mat på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1604	1	2	3	4	5	6
Har Ni känt Er besvärad på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1605	1	2	3	4	5	6
Har Ni känt Er spänd eller stressad på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1606	1	2	3	4	5	6
Har Ni blivit tvungen att följa en diet som Ni inte är nöjd med på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1607	1	2	3	4	5	6
Har Ni blivit tvungen att avbryta en måltid på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1608	1	2	3	4	5	6
Har Ni haft svårt att koppla av på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1609	1	2	3	4	5	6
Har Ni känt Er förlägen eller generad på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1610	1	2	3	4	5	6
Har Ni uppträtt vresigt i andra människors sällskap på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1611	1	2	3	4	5	6
Har Ni haft svårigheter i Era dagliga sysslor på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1612	1	2	3	4	5	6
Har Ni enligt egen åsikt varit missnöjd med Ert liv på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1613	1	2	3	4	5	6
Har Ni varit helt funktionsoduglig på grund av problem som orsakas av Era tänder, Er mun eller Era proteser? Kys3_K1614	1	2	3	4	5	6

MÄNSKLIGA RELATIONER

13. Läs igenom nedanstående påståenden och ange genom att omringa, hur väl de stämmer enligt Er egen åsikt.

	Stämmer helt	Stämmer ganska så bra	Stämmer just inte	Stämmer inte alls
Kys1_K8101 Jag anser att de flesta människor är beredda att ljuga för sin egen fördels skull	1	2	3	4
Kys1_K8102 De flesta människor är ärliga och hederliga framför allt av rädsla för att bli ertappade	1	2	3	4
Kys1_K8103 De flesta människor är för att uppnå fördelar beredda att ta också till oärliga medel, om de ärliga inte räcker till	1	2	3	4
Kys1_K8104 Jag undrar ofta vilka de egentliga orsakerna kunde vara, som får andra att göra någonting för mig	1	2	3	4
Kys1_K8105 Ingen bryr sig särskilt mycket om vad som händer åt andra	1	2	3	4
Kys1_K8106 Det är bäst att låta bli att lita på någon	1	2	3	4
Kys1_K8107 De flesta människor skaffar sig vänner därför att de sannolikt är till nytta	1	2	3	4
Kys1_K8108 De flesta människor vill egentligen inte besvära sig för att hjälpa andra	1	2	3	4

KÄNSLOR OCH UPPLEVELSER

14. Ange hur mycket Ni håller med om följande påståenden genom att sätta en ring kring en av siffrorna 1,2,3,4, eller 5. Ringa bara in en av siffrorna för varje påstående.

	Helt fel	Ganska fel	Varken eller	Ganska rätt	Helt rätt
Jag är ofta osäker på vad det är för känsla jag känner Kys3_K2201	1	2	3	4	5
Det är svårt för mig att hitta rätta ord för mina känslor Kys3_K2202	1	2	3	4	5
Jag har kroppsliga känningar som inte ens läkare förstår sig på Kys3_K2203	1	2	3	4	5
Jag har lätt för att beskriva mina känslor Kys3_K2204	1	2	3	4	5
Jag föredrar att analysera problem framför att enbart beskriva dem Kys3_K2205	1	2	3	4	5
När jag är upprörd vet jag inte om jag är ledsen, skrämmd eller arg Kys3_K2206	1	2	3	4	5
Jag är ofta osäker på vad som händer i kroppen på mig Kys3_K2207	1	2	3	4	5
Jag föredrar att bara låta saker hända framför att försöka förstå varför det blev som det blev Kys3_K2208	1	2	3	4	5
Jag har känslor som jag inte riktigt kan identifiera Kys3_K2209	1	2	3	4	5
Att ha kontakt med sina känslor är av största vikt Kys3_K2210	1	2	3	4	5
Jag har svårt att beskriva mina känslor angående andra människor Kys3_K2211	1	2	3	4	5
Folk säger åt mig att beskriva mina känslor bättre Kys3_K2212	1	2	3	4	5
Jag vet inte vad som försiggår inom mig Kys3_K2213	1	2	3	4	5
Jag vet ofta inte varför jag är arg Kys3_K2214	1	2	3	4	5
Jag föredrar att prata med folk om deras vardagsaktiviteter, snarare än om deras känslor Kys3_K2215	1	2	3	4	5
Jag föredrar att se lätta underhållningsprogram framför psykologiska dramer Kys3_K2216	1	2	3	4	5

	Helt fel	Ganska fel	Varken eller	Ganska rätt	Helt rätt
Jag har svårt att avslöja mina innersta känslor, även för nära vänner Kys3_K2217	1	2	3	4	5
Jag kan känna närhet till någon även under stunder av tystnad Kys3_K2218	1	2	3	4	5
Att utforska mina känslor är till hjälp för mig när jag löser personliga problem Kys3_K2219	1	2	3	4	5
Att söka efter en dold mening i filmer och pjäser stör nöjet Kys3_K2220	1	2	3	4	5

FINANSIERING AV OMSORGS- OCH HÄLSOVÅRDSTJÄNSTER

Följande frågor handlar om hur Ni anser att omsorgs- och hälsovårdstjänsterna borde finansieras i framtiden. Med omsorg avses i detta sammanhang t. ex. hemvård och serviceboende. Behovet av dessa ökar de närmaste åren i takt med att befolkningen åldras.

Enligt de senaste beräkningarna kan man i framtiden erbjuda endast en del av de behövliga tjänsterna med statliga och kommunala medel.

15. Hur borde finansieringen av ökade omsorgstjänster ske enligt Er mening?

Ni kan välja flera alternativ.

- 1 Genom skatthöjningar T11_Kys3_K1501
- 2 Genom en ny frivillig omsorgsförsäkring (som Ni betalar försäkringspremie för) T11_Kys3_K1502
- 3 Med närståendevård, som stöds av samhället T11_Kys3_K1503
- 4 Med närståendevård, som inte stöds av samhället T11_Kys3_K1504
- 5 Genom att omsorgen finansieras av personen själv med egna medel (t.ex. bostaden) T11_Kys3_K1505

16. Hur borde de medel som styrs till en utökad äldreomsorg i första hand användas?

- 1 Till att öka antalet servicebostäder för äldre T11_Kys3_K1601
- 2 Till mera personal inom omsorg och hälsovård T11_Kys3_K1602
- 3 Till utökad hemvård T11_Kys3_K1603
- 4 Till höjda penningersättningar inom närståendevården T11_Kys3_K1604

17. Om de skattefinansierade hälsovårdstjänsterna i framtiden inte räckte till för att möta finländarnas behov, hur skulle Ni för egen del säkra de behövliga tjänsterna?

- 1 Med egna regelbundna inkomster T11_Kys3_K1701
- 2 Med besparingar T11_Kys3_K1702
- 3 Genom förhandsplanering (styrda besparingar) T11_Kys3_K1703
- 4 Med privat sjukvårdsförsäkring T11_Kys3_K1704

T11_Kys3_K18

18. I många kommuner används servicesedlar som betalning för tjänster. Sedlarna är avsedda för vissa tjänster såsom specialsjukvård eller serviceboende. Vilket av de två följande alternativen skulle Ni välja, om Ni kunde bestämma själv?

- 1 Ni betalar själv 1 000 €/månad och kommunen betalar 2 000 €/månad. Kommunen väljer och beslutar i vilket servicehus Ni placeras.
- 2 Kommunen ger Er en servicesedel värd 1 500 €/månad. Ni kan själv välja i vilken servicebostad Ni vill bo. Ni betalar själv mellanskillnaden för kostnaden för serviceboendet och servicesedeln. Summan Ni betalar kan variera t.ex. beroende på vilka tjänster servicehuset kan erbjuda.

Vi hoppas att Ni har svarat på alla frågor.

Returnera formuläret i medföljande kuvertet.

Datum när Ni har fyllt i formuläret: ____/____/____

Tack för Era svar!

